

»Molk je zaton razuma. Molk je inspiracija terorja v ubijanju svobodnjaškega duha in bodočnosti naroda.«

Željko Roje, hrvaški pisatelj
Mladina št. 45, 21.10.1988

Naš letni čas

Vse je že pripravljeno, da si štirin dvajsetič sežemo v roke vsi, ki sestavljamo Drago: obiskovalci, predavatelji, ocenjevalci in organizatorji. Stisk roke seveda še ni sinonim za soglasje, je pa pozdrav. In kjer je pozdrav, je pogosto še veliko pozitivnega zraven.

Zapovrstna številka letošnjih študijskih dni nas opozarja, da smo na pragu srebrnega jubileja. Že nas mika, da bi se predali predokusu prazničnega pričakovanja, a se tej prijazni skušnjavi odpovedujemo in se s praga raje oziramo čez prehojeno pot.

Kaj smo želeli, v kaj smo verjeli, kaj smo ljubili na tej poti, ki bo prihodnje leto četrstoletna?

V skrbi za sedanje in prihodnje slovensko usodo smo menili, da bi se mogli in morali iskreno pogovarjati o vsem, kar nas zadeva, pa naj že bomo na kateri koli idejni poziciji in geografsko kjerkoli v treh Slovenijah, matični, zamejski in zdovski. Kraj našega zbiranja je bil nevtralen in odprt, iskali smo resnico v vse smeri, podajali smo se tudi v sfere čez obzorja slovenstva, prisluhnili smo sorodnim in drugačnim idejam, včasih tudi v tujem jeziku. Ploskali smo in ugovarjali, deležni smo bili napadov in priznanj, razhajali smo se še bolj prepričani v lasten prav ali pa tudi zamišljeni nad tehtnostjo drugačnih argumentov. Veliko je bilo nepopolnosti in nerodnosti, prav gotovo pa tudi zelo veliko ljubezni in navdušenja.

Vsi, razočarani in navdušeni, pa smo se vsako leto vračali. Ali samo zato, ker je bilo navsezadnje zanimivo in tudi človeško prav prijetno? Ali pa zato, ker smo podzavestno čutili, da je formula Drage kljub vsem hibam vendarle posrečena?

Tudi letos prihajamo oziroma se vračamo. Samo iz radovednosti? Ali pa si obetamo kaj tehtnega, mogoče celo kaj pikantnega?

Morda pa prihajamo zato, ker se v Dragi pogosto utrne kaj pristnega, pričanega. Celó kaj novega. To pa ni tako malo za vse, ki so intelektualno živi in slovensko prizadeti, pa se po vseh etapah iskanja oglašijo še v zelenju Finžgarjevega parka.

Iskreno dobrodošli v Dragi jesenskih barv!

Iskreno dobrodošli zlasti letos, ko smo še vsi pod silnim vtisom slovenske pomladi in se zaskrbljeno sprašujemo, kaj bo s tem našim edinstvenim letnim časom.

XXIV. ŠTUDIJSKI DNEVI

TRST - 1., 2. IN 3. SEPTEMBRA 1989

PARK FINŽGARJEVEGA DOMA, OPČINE, NARODNA ULICA 89

Petek, 1. septembra 1989

Ob 17.00: Predstavitve letošnje »Drage«.

Ob 17.30: O PROBLEMIH IN REŠITVAH
V MULTIKULTURNIH DRUŽBAH

Pogled iz širokega sveta na problematiko, ki zadeva tudi Slovence: kulturni in jezikovni pluralizem.

Po predavanju diskusija in družabnost.

Sobota, 2. septembra 1989

Ob 16.00: Slovesna otvoritev, nato:

MANJŠINA — ŽRTEV IDEOLOŠKIH BOJEV?

Skupina zamejskih kulturnih delavcev v pluralističnem razgovoru o dosedanjem prevladovanju ideologije v zamejskem dogajanju.

Sledi diskusija.

Nedelja, 3. septembra 1989

Ob 10.30: VIZIJE IN MEJE NARODNE SPRAVE

Žareč problem narodne sprave, ki naj bi vzpostavila most čez prepad revolucije, v novi in doživeti osvetlitvi.

Po predavanju diskusija.

Ob 16.00: SLOVENIJA MED EVROPO IN BALKANOM

Slovenska pomlad, Majniška deklaracija 1989, napetost z jugom, pravica do odcepitve v predavanju, ki bo pomenilo poseg v osrčje slovenske narodne problematike.

Po predavanju diskusija, zaključek, družabnost.

Nedeljska služba božja bo ob 9. uri na prostem.

Dr. Trstenjak na lanskí Dragi.

NAVODILA

XXIV. ŠTUDIJSKI DNEVI bodo 1., 2. in 3. septembra 1989 v parku Finžgarjevega doma na Opčinah, Narodna ulica 89. V primeru slabega vremena bodo v dvorani Finžgarjevega doma (tel. 040/211-113). POJASNILA IN PRIJAVE: DSI, ulica Donizetti 3, Trst, Italija. Od 28. do 31. avgusta med 17. in 19. uro po telefonu na št. 040/768-189. PRISPEVKI za študijske dneve so prostovoljni in jih lahko izročite med »Drago« v pisarni. Dopisniki in fotografi se akreditirajo na sedežu DSI do četrta, 31. avgusta.

ALI NAJ Z DRAGO KONČAMO?

Ob političnem sproščanju v Sloveniji, ko se je pluralistična formula Drage tako rekoč razmnožila v tisku in nastopih, se utegne postaviti vprašanje o smotnosti njene nadaljne vloge. Majhna anketa med obiskovalci Drage naj pokaže nekaj tozadavnih mnenj. Vprašanje je bilo postavljeno v izzivalni obliki, da bi bil tudi odgovor čim neposrednejši.

Končati z Drago? Jaz bi rekel, da bi morali z njo šele zares začeti. Namreč kolikor hočemo nadaljevati Drago v še zavestnejši aktualizaciji njenega poslanstva. Dvoje je, kar ga kvalificira v že bogati simpozijijski geografiji slovenskega prostora: popolna neodvisnost od političnih struktur in njenih fondov ter eksplicitna krščanska usmerjenost. Če namreč Draga v sproščenejšem slovenskem ozračju ni več »sama«, kakor je bila dvajset let, je še dokaj osamela v svoji nazorski poziciji. Novi val simpatije do krščanstva na Slovenskem ostaja namreč na povrhnjici: Partiji gre samo za iskanje pomoči iz

a) utrujenost in izčrpanost organizatorjev, ker ohranjanje pri življenju takega »bitja« zahteva ogromno požrtvovalnosti, skrb in truda;

b) organizatorji predvidevajo bolj ali manj hitro propadanje Drage, betežno »staranje«, neizprosno in pospešeno izčrpavanje; in raje kot da bi »spravili« tako shirano »bitje«, se odločijo, da se ga »znebijo« sedaj, ko je na podlagi nekaterih pokazateljev nekako na višku, v polnem življenjskem razmahu; s tem bo tudi ostal najlepši spomin na Drago;

c) Draga je izčrpala »poslanstvo«; nima smisla ohranjanje tega srečanja, ki naj bi imelo funkcijo »svobodne tribune« — to, z večjim ali manjšim osporavanjem, vsaj v namenih organizatorjev; to funkcijo, če upoštevamo različna mnenja, naj bi bila Draga izvajala več ali manj dobro, »usmerjeno« oziroma »svobodno«; danes je »svobodnih tribun« nič koliko, od Ljubljane do Kopra, Maribora, Trsta, od Cankarjevega doma do raznih trgov, sejnih in drugih dvoran.

skupni kulturni prostor, lahko postane ali ostane vsakoletna »bilanca« dogajanja v omenjenem prostoru, ali kaj drugega. Res ne vem, če bi njen obstoj strogo navezoval na neko določeno funkcijo in na neko tradicijo. Menim, da bo čas sam, in seveda uvidenost organizatorjev, nakazal smer. Če pa se ne bo hotela, znala ali mogla »obnoviti«, spremeniti, jo bo nezanimanje javnosti z neusmiljenim krčenjem obiskovalcev »naravno« spravilo v grob.

—o—

To po mojem ni nobeno vprašanje! Postavili ste ga, podobno kot pred leti, ko je šlo za aktualnost ali ponovljivost Dolomitske izjave, da bi nekaj povedali javnosti... Če je tako, naj povem, da sem proti ukinitvi DRAGE, ker ta lahko še mnogo pove slovenski javnosti, kljub sedanjemu vrenju v Sloveniji. V tem trenutku je proces demokratizacije v Sloveniji v zastoju. Po eksplozivni, ljubljanski fazi nastajanja alternativnih gibanj (strank?), sledi zdaj zelo počasno utrjevanje po terenu, ki odgovarja mnogo bolj medlo in boječe na te stimulacije. Slovenskemu posamezniku je treba vrniti vsaj del poguma, ki ga je izgubil v 40-ih letih po vojni, in mu vliti vsaj malo zaupanja v možnost sprememb. V preteklih dveh desetletjih je bila DRAGA praktično osamljena, kot glas vpijočega v puščavi, a je vendarle držala prižgano lučko demokracije in pluralizma med Slovenci. Zakaj bi se danes odpovedali temu glasu, saj se — kljub tolikim besedam — v Sloveniji ni prav nič spremenilo: partija ima še vedno vse v rokah, slovenska partija bi rada sledila zgledu Poljske, a jo poguje Jug, rada bi delila odgovornost, a se ne zna odpovedati oblasti... ne verjamem, da bi razvoj v Sloveniji spravil v staro šaro Drago.

—o—

Draga mora seveda ostati, iz vseh razlogov. Preskočim vmesne in utemeljujem z dvema hipotezama, negativno in pozitivno, obakrat v skrajni izpeljavi.

NEGATIVNA. Položaj v Sloveniji se poslabša, vrne (?) se diktatura, mogoče z balkansko in vojaško primesjo. Zamejstvu zmanjkuje kisika, zdomstvo hira. Kako bi ob vsem tem še brez Drage in njene svobodne tribune?

POZITIVNA. Slovenija postane svobodna, zamejstvu gre dobro, zdomstvo je rešeno mór in stisk. Se bomo pač v Dragi srečevali ne več zaskrbljeni, marveč srečni Slovenci. Da si v srečnem stanju ne bi imeli več kaj povedati, izmenjati izkustev, prispevati iz svojega vedno kaj novega za veselo rast in blaginjo »slovenš« ne cele?

Česa takega si ne morem predstavljati. Torej kakorkoli: Naprej! In Bog daj srečo!

—o—

Kaj ste nori, da bi prekinjali Drago zdaj, ko razvoj v Sloveniji vendarle ustvarja možnosti za dialog, ki je bil vedno končni cilj Drage. Prejšnji poskus v sedemdesetih letih ni bil resen, ker je takrat še objestna oblast samo stegovala svoje prste, da bi zadušila vsak alternativni glas. Svetovna kriza komunizma pa zdaj postavlja tudi slovenske komuniste pred določene odgovornosti, ki so še toliko večje sprčo beograjskih načrtov. Če že imajo drugi svoje mitinge in praznike, naj ima tudi katoliška komponenta svojo avtonom-

dalje na 4. strani ■

Draga 88: Dr. Janez Rotar, Dobrica Čosić in Branko Hofman.

stiske, torej za taktiko, med inteligenco pa zadobiva to filokrščanstvo že skoraj priokus mode. Štih in Kermauner ostajata s svojo radikalno odločitvijo izjemi. Krščanska opcija, kakršna zastopa Draga, pa ostaja, ob vsej koncilski širini, nedvoumna opcija za Kristusa in Cerkev. Ta njena vloga je posebej pereča glede na dejstvo, da je revolucija likvidirala eno celo katoliško generacijo in s tem strahotno prizadela intelektualni potencial slovenskega krščanstva. V Sloveniji je — poleg nekaj izrednih vrhov — prišlo med mlajšo inteligenco, ki hoče biti katoliška, skoraj do politične nepismenosti. Slovensko intelektualno katoliško strukturo je treba ustvariti nanovo. Zato: z Drago naprej, s čedalje kvalitetnejšimi posegi v duhovno gmoto slovenstva!

—o—

Organizatorji se lahko odločijo za »umor« ali »samomor« Drage — oziroma študijskih dnevo na Opčinah iz več razlogov. Trenutno mi prihajajo na misel naslednji:

Če se bodo organizatorji odločili za »umor« Drage, jih ne bo nihče formalno terjal za odgovor; lahko jih vznemirja le misel na »sodbo zgodovine«. Vsekakor bodo vzbudili istočasno odobravanje, razumevanje, žalost, razburjanje, godrnjanje, zadovoljstvo, indiferentnost in podobno v delu slovenske javnosti.

Osebo sem za »naravno smrt« — če se temu tako lahko reče —, ki naj bi jo zadala »javnost« sama s tem, da ne bi več prihajala na študijske dneve. To ne pomeni, da je treba ohranjati Drago tako, kot je bila do danes. Nekaj sprememb je sicer že doživela in lahko jih še doživi, tako v strukturi, funkciji, namenu, temah itd.

Trenutno imajo študijski dnevi precej obiskovalcev, ki so več ali manj zadovoljni s predavanji, ki se radi srečujejo — ta funkcija se mi zdi tudi važna — in se ob predavanjih v ožjih krogih razgovarjajo, izmenjujejo misli itd. Draga se lahko usmeri v ožje tematike, več ali manj vezane na slovenski

Teme in predavatelji Drage 1966/88

3. - 4. septembra 1966:

- Dr. **Anton Kacin**: Položaj Slovencev danes
 Dr. **Valentin Inzko**: Slovenci na Koroškem
 Dr. **Matej Poštovan**: Slovenci na Primorskem
 Dr. **Janez Janžekovič**: Znanost in svetovni nazori
 Dr. **Janez Janžekovič**: Vprašanje človeške bitnosti in religije
 Dr. **Aleš Lokar**: O tehniki sožitja in sodelovanja med ljudmi z različnim svetovnim nazorom
 Dr. **Matej Poštovan**: Dialog v svetu
 Dr. **Reginald Vospersnik**: Kulturno duhovne razmere med mlajšo koroško generacijo
 Dr. **Drago Štoka**: O problematiki slovenske mladine na Tržaškem

2. - 3. septembra 1967:

- Dr. **Toussaint Hočevar**: Današnji slovenski položaj in perspektive za bodočnost
 P. dr. **Roman Tominec**: Vloga krščanstva pri oblikovanju slovenske narodne zavesti in kulture v 1200 letih. Ali more to vlogo krščanstvo nadaljevati?
 Dr. **Samo Pahor in Emidij Susič**: Analiza sociološkega sestava zamejskih Slovencev
 Dr. **Drago Legiša**: Kako približati današnjemu prebivalstvu naše javno delovanje
 Dr. **Matej Poštovan**: Slovenski zamejski katoličani in njihovo javno delovanje po koncilu
 Dr. **Vinko Zwitter**: Pokoncilski položaj koroških Slovencev
 Dr. **Martin Kranner**: Pogledi in praktične izkušnje na Goriškem

31. avgusta in 1. septembra 1968:

- Dr. **Janko Pleterski**: Združena Evropa in Slovenci
 Dr. **Ludvik Vrtačič**: ABC slovenske problematike v obdobju združevanja Evrope
 Dr. **Feliks J. Bister**: Slovenec med Vzhodom in Zahodom - Dediščina - Samospoznavanje - Možnosti
 Dr. **Alojz Tul**: Združena Evropa in narodna manjšina
 Dr. **Vekoslav Grmič**: Dialog cerkve s svetom
 Dr. **Vekoslav Grmič**: Vzroki mednarodnega ateizma
 Dr. **Vladimir Klemenčič**: Izseljevanje, problem Slovenije in Slovencev
 Dr. **Valentin Inzko**: Koroška in izseljeniški problemi
 Dr. **Franč Miljač**: Prispevek k razpravi o izseljevanju - Kanalska dolina
 Dr. **Rado Bednarik**: Problem izseljevanja na Primorskem in v Beneški Sloveniji
 Dr. **Bogo Samsa**: Izseljevanje iz tržaške pokrajine
 Izidor Predan: Beneška Slovenija
 Dr. **Alojz Rebula**: Slovenci med domom in svetom

30. - 31. avgusta 1969:

- Dr. **Fran Zwitter**: Prelomna razdobja v zgodovini Slovencev v XX. stoletju
 Dr. **Janko Zerzer**: Koroški plebiscit - Ozadja in posledice
 Dr. **Rudolf Klinec**: Manjšinska problematika v luči naravnega prava, krščanske etike in cerkvene zakonodaje
 Dr. **Drago Klemenčič**: Verski položaj na Slovenskem

- Dr. **Maks Šah**: Socialna preobrazba družbe s posebnim pogledom na zamejstvo
 Dr. **Boris Pahor**: Za novo slovensko elito
 Dr. **Dušan Nendi in Franc Jeza**: Kakšno pot naj izbirajo Slovenci za najboljšo mednarodno uveljavitev

5. - 6. septembra 1970:

- Dr. **Jože Goričar**: Socialna preobrazba slovenske družbe
 Dr. **Ciril Zlobec**: Današnja slovenska idejno kulturna stvarnost
 Prof. **Tomaž Pavšič**: Kulturna povezanost
 Dr. **Emidij Susič**: Mednarodna povezanost
 Dr. **Maks Miklavčič**: O etičnem potencialu in stiski malih narodov pri sodobnem razvoju enotnega človeške družbe
 Dr. **Matej Poštovan**: Etični potencial in stiska malih narodov
 Prof. **Edvard Kocbek**: Zaprtost in odprtost sodobne slovenske kulture
 Inž. **Vladimir Vremec**: Idejno-kulturna stvarnost v zamejstvu in zdomstvu
 Lev **Detela**: Odprtost in zaprtost slovenske kulture

4. - 5. septembra 1971:

- Dr. **Jože Velikonja**: Današnja vloga zdomske Slovenije
 Dr. **Drago Štoka**: Perspektive slovenske narodne skupnosti v zamejstvu
 Dr. **Jurij Zalokar**: Nekaj pogledov na psihologijo raznarodovanja
 Dr. **Gorazd Kušej**: Novosti o družbenopolitični ureditvi Jugoslavije
 Dr. **Vladimir Murko**: Politično-ekonomski položaj Slovenije po zveznih ustavnih dopolnilih
 Dr. **Ludvik Vrtačič**: Kritične pripombe k ustavnim spremembam v Jugoslaviji

2. - 3. septembra 1972:

- Inž. **Boris Sancin**: O idejnem pluralizmu
 Dr. **Lojze Šuštar**: Svoboda vesti kot izraz človekovega dostojanstva
 Dr. **Joško Tischler**: Oris stanja narodne skupnosti na Koroškem
 Župnik **Emil Cenčič**: Oris stanja narodne skupnosti v Beneški Sloveniji
 Dr. **Damjan Paulin**: Oris stanja narodne skupnosti na Goriškem in Tržaškem
 Prof. **Alojz Rebula**: O spremenljivosti in nespremenljivosti vrednot

1. - 2. septembra 1973:

- Prof. **Janko Messner**: Generacijska problematika na Koroškem
 Župnik **Valentin Birtič**: Družina v Beneški Sloveniji
 Dr. **Ivan Hribernik**: Kako gleda zdravnik na ljubezen v družini
 Dr. **Danilo Sedmak**: Generacijska problematika na Tržaškem
 Dr. **Anton Trstenjak**: Stara in nova podoba družine

7. - 8. septembra 1974:

- Dr. **Bratko Kreft**: Cankar in slovenstvo
 Dr. **Bogo Samsa**: Dve mednarodni konferenci o manjšinah
 Prof. **Samo Pahor**: Kaj moramo storiti, da se bodo naše razmere spremenile
 Dr. **Drago Štoka**: Tržaška mednarodna konferenca o manjšinah
 Dr. **Valentin Inzko**: »Skupna Koroška«
 Dr. **Peter Urbanc**: Slovenci v Kanadi

- Dr. **Janez Zdešar**: Slovenci-zdomci v Nemčiji
 Dr. **Andrej Kobal**: Slovenec v svetu

6. - 7. septembra 1975:

- Dr. **Drago Legiša**: Mednarodna konferenca v Helsinkih in slovenska stvarnost
 Dr. **Pavel Apovnik, dr. Damjan Paulin, dr. Rafko Dolhar in dr. Zorko Harej**: Pomen samostojnega javnega nastopanja (okrogla miza)
 Dr. **Rudolf Klinec**: Kako je duhovščina pripravljala osvoboditev slovenskega naroda na Primorskem
 Dr. **Venceslav Tuta - dr. Rado Bednarik**: Tudi ti so polagali temelje svobodi

4. - 5. septembra 1976:

- Franček **Križnik**: Marksizem in svoboda
 Dr. **Kazimir Humar**: Dileme svobodnega tiska
 Prof. **Boris Pahor**: Troje velikih sporočil (Kette - Cankar - Kosovel)

3. - 4. septembra 1977:

- Saša **Martelanc**: Slovenska misel, vzpluj
 Dr. **Lojze Ambrožič**: Luči in sence v pokoncilski prenovi
 Vinko **Ošlak**: Med srhom Kapitala in žarom Evangelija (Tri orodja za enajsto tezo)

2. - 3. septembra 1978:

- Dr. **France Bučar**: Ideologija in demokracija
 Dr. **Anton Ilc**: Od poskusa totalnega uničenja do zarje novega krščanstva
 Dr. **Zorko Harej, Stojan Spetič, prof. Maks Šah in prof. Jože Pirjevec**: Ob dramatični 30-letnici: Kominform in slovenstvo (okrogla miza)

1. - 2. septembra 1979:

- Prof. **France Vodnik**: Bohinj: ob 40-letnici neke vizije
 Dr. **Oskar Simčič**: Narodnost v teologiji in Cerkvi proti letu 2000
 Sergij **Pahor**: Slovenski matični zamejski in zdomski trenutek

30. - 31. avgusta 1980:

- Škof **Lorenzo Bellomi**: Vera in kultura za svobodnega človeka
 Marij **Maver**: Slovenstvo v svoji kulturno politični informaciji danes
 Prof. **France Perko**: Slovenska cerkev iz preteklosti v prihodnost

4. - 5. - 6. septembra 1981:

- Dr. **Katica Cukjati**: Med domovino in zdomstvom
 Dr. **Tone Stres**: Pod današnjimi miselnimi zvezdami
 Prof. **Marino Qualizza**: 100 let Slovencev ob zahodni narodnostni meji
 Viktor **Blažič**: Problemi razvoja, narodna zavest, pluralizem

3. - 4. - 5. septembra 1982:

- Ivo **Jevnikar**: 35 let političnih in pravnih bojev Slovencev v Italiji
 Prof. **Svetozar Stojanovič**: Marksizem kot družbena teorija in ideologija
 Vinko **Ošlak**: Mit revolucije v delu današnje teologije
 Prof. **Franc Rode**: Duhovni tokovi v današnji Evropi

dalje na 4. strani ■

Ali naj z Drago končamo?

no prireditve, ki je v preteklosti samo anticipirala nekatere sedanje težnje v slovenski javnosti. Samo izkoristiti jo je treba bolje, da bo še bolj odmevna, poskrbeti je treba za še bolj kvalificirano udeležbo, da bo tudi diskusija na ravni predavateljev.

—o—

Kakor lahko srce poje ob sedanjih slovenskih dogodkih, tako lahko spričo nasilja režimcev goji vsaj še kanček nezaupanja do slovenskega »happy end«. Ostaja prepričanje, da bodo nove razmere zahtevale vse več prizorišč za manifestacijo pluralistične miselnosti slovenske družbe.

Čemu bi potemtakem ukinjali že obstoječe forume, čeprav koreninijo v težkih pionirskih časih?

Kakor je lahko večja demokratizacija v Sloveniji vir toplega občutka zanesene sreče, ne more več ničesar dodati ali odvzeti intimnosti srečanja treh Slovenij v Dragi, v enkratnosti kraja, protagonistov in duhovne slučajnosti.

—o—

Verjetno želite organizatorji s tem vprašanjem samo vzpodbuditi k razmišljanju, k iskanju novih možnosti in novih idej. Draga še zdaleč ni izpolnila vseh svojih nalog in jih še dolgo ne bo. Res je, to, o čemer se danes lahko v Sloveniji svobodno govori, je bilo

VILENICA '89

OD 7. DO 10. SEPTEMBRA 1989

še včeraj tabu. Toda razen tega, da se o marsičem lahko piše in govori, kaj se je še spremenilo? Ali ste organizatorji prepričani, da se od junija do septembra ne more prav nič zgoditi? Ali mislite, da se je leta 1989 slovenska zgodovina ustavila in da ni prav ničesar, o čemer bi bilo vredno skupaj razmisлити in predebatirati?

—o—

Sem reden obiskovalec Drage in — do neke mere — tudi večerov, ki jih vsak ponedeljek od jeseni do poletja prireja Dru-

štvo slovenskih izobražencev v Trstu. Po pravici moram reči, da so nekateri zelo posrečeni, celo bolj kot kakšno predavanje v Dragi. Ta bi morala posvetiti več prostora manjšinski problematiki, ne na splošno, kolikor bolj morda celo krajevnim manjšinskim problemom. Na taki ravni bi padali celo operativni predlogi, če bi k dialogu pritegnili tudi druge sile iz naše javnosti. Šola bi s svojimi številnimi problemi lahko bila predmet take širše razprave. Visok cilj Drage pa bi moralo biti iskanje enotnosti v manjšini, razcepljenost nas je v preteklosti najbolj ločevala in šibila, zdaj pa prihajajo še druge sile, ki cepijo naprej.

—o—

Vprašanje more biti samo retorično. Končati z Drago, ker se je Slovenija pluralistično sprostila? Ampak dokler Partija ne da iz rok monopola oblasti — konkretno dokler ne gre na svobodne volitve je to zgolj besedni pluralizem, ki se bistva totalitarne strukture ne dotakne. Je pa še važnejši razlog, da Draga vztraja: Draga ni v antifunkciji režima v Sloveniji, ampak v funkciji resnice, humanizma in krščanstva. Draga bi ohranila v polnem svojo vlogo, tudi ko bi se diktatura v matični domovini zrušila. Draga ni toliko proti čemu, ampak za kaj.

TIK PRED IZIDOM

DRAGA 88

Zbornik

Teme in predavatelji...

2. - 3. - 4. septembra 1983:

- Prof. Martin Jevnikar: Pregled slovenskega revialnega tiska
- Dr. Reginald Vospernik, prof. Alojz Rebutla in Vinko Ošlak: predstavitev prve številke Celovškega zvona
- Dr. Ljubo Sirc: Slovenija v osemdesetih letih
- Dr. Janez Vodopivec: Kvas novega krščanstva
- Dr. Reginald Vospernik: Na razvodu dveh kultur

31. avgusta, 1. - 2. septembra 84:

- Prof. Jože Velikonja: Kje, domovina, si?
- Bojan Štih: Vprašalna pola sodobnega slovenstva
- Prof. Niko Prijatelj: Med vero in nevero
- Prof. Tomaž Simčič, Marko Tavčar, Peter Močnik in prof. Emidij Susič: Ključna vprašanja slovenstva v očeh mlade zamejske generacije (okrogla miza po anketi)

30. avgusta - 1. septembra 1985:

- Gregor Batagelj: Štirideset let slovenskih daljav in bližin
- Prof. Boštjan M. Zupančič: Slovenija konec 20. stoletja: prehod v novo dialektiko?
- Ivan Štuhec: Med Getsemanijem in Tabornom: žar in stiska kristjanovega upanja
- Dr. Marko Dvořak: Duma 1985 — anatomija nekega zdomstva

5. - 7. septembra 1986:

- Dr. Franc Miklavčič: Slovenska cerkev med Bogom in cesarjem
- Dr. Predrag Matvejević: Matične dileme med narodnostjo in državljanstvom
- Dr. Drago Ocvirk: Blagodejna odvečnost krščanstva
- Milan Apih: Po plovbi čez Rdeče morje

4. - 6. septembra 1987:

- Dr. Rudolph M. Sussel: God bless Slovenia
- Dr. Andrej Fink: S Prešernom pod Južnim križem
- Dr. Bruno Korošak: Krščanstvo in eshaton
- Dr. Andrej Capuder: Pot v obljubljeni deželo

2. - 4. septembra 1988:

- Dr. Karel Smolle: Manjšinstvo z evropske perspektive
- Dobrica Čosić: Glas od Donave na slovenski tribuni
- Prof. Jožko Pirc: Ločitev duhov: v razhod ali v pluralizem?
- Prof. Alojz Rebutla: Kam plovemo

DRAGA *89

Draga '89 - Supplemento al n. 5/6 del mensile MLADIKA - giugno 1989. Sped. in abb. postale Gr. III/70. - Autorizzazione Direzione PT di Trieste. Priloga št. 5/6 MLADIKE. Odgovorni urednik Marij Maver. Registrirano na sodišču v Trstu, št. 193. — Tiskala tiskarna Graphart.

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJAZNICA

č 67

II 117 986 1989

999430059, P1

COBISS 0